

Vesnický román

Raimon Casellas (1855–1910)

Poté, co opustil duchovní dráhu, začal Casellas spolupracovat s řadou katalánských časopisů (*L'Avenc*, *La Vanguardia* apod). Casellas vynikl rovněž jako historik a kritik umění a stal se jedním z nejvýznamnějších teoretiků modernismu. Jeho dílo není nijak rozsáhlé. Jeho jediný román nese název *Els sots feréstecs* (1901) a lze jej označit za první svého druhu, který postihuje právě venkovskou tematiku, pro modernistickou katalánskou románovou tvorbu tak příznačnou. Hlavní protagonista, kaplan Llätzer, ztělesňuje jedince vystaveného zcela nesourodé skupině obyvatel jedné katalánské vesnice. Boj hrdiny proti atavismu venkovanů lze v symbolické rovině chápat jako odraz napětí mezi autorem a společností konce 19. století. Intelektuál, stejně jako protagonista románu, si bere na svá bedra úkol probrat společnost z netečnosti, která ji paralyzuje.

Víctor Català (1869–1966)

Dalším představitelem modernistické prózy je Víctor Català, vlastním jménem Caterina Albert i Paradís. Tvorbu této velké spisovatelky, která své vzdělání získala jako samouk, tvoří sice i poezie a divadlo, ale velký ohlas si na počátku 20. století získaly právě její povídky a romány.

Z prvního tvůrčího období autorky vynikají díla jako *Drames rurals* (1902) či *Caires vius* (1907), ve kterých se autorka snažila postihnout ty nejtemnější a nejtragičtější stránky venkovského života. Vrcholem její tvorby je však dílo *Solitud* (*Samota*) z roku 1905. Jde o román plný symbolů, který se odvrací od deskriptivního realismu. Català v něm mapuje vnitřní život hlavní hrdinky Mily, která je nucena žít v horách po boku naprosto omezeného manžela. Català se v románu dotýká intimních témat, kterými jsou hledání lásky, mateřský instinkt, nebo touha být součástí něčeho. Hory, kam je děj románu zasazen, netvoří jen rámeček prostředí, ale jsou i synonymem pro těžký úděl hrdinky. Román je napsán jazykem velmi živým, na mnoha místech i lidovým, který je vlastní venkovanům a horalům a který se stal jedním z rysů venkovské katalánské prózy.

Z dalších děl Català lze zmínit *Un film (3000 metres)* (1918), *Contrallums* (1930), *Vida mòlta* (1950) či *Jubileu* (1951).